

Nr 291

Av fru Wallentheim m. fl., angående kosthållet vid statliga anstalter.

(Lika lydande med motion nr 368 i Andra kammaren)

I betänkandet »Barn på anstalt» redovisas en av utredningsarbetet föranledd stickprovsundersökning av kosthållet på 27 barnanstalter inom olika vårdområden avseende en fyraveckorsperiod hösten 1963. Granskningen visade att vid denna tidpunkt betydande och osakligt motiverade skillnader förelåg i fråga om medelkostnaden per vård dag för kosthållet vid barnanstalterna. Kosthållet var vid många anstalter klart otillfredsställande ur näringssynpunkt, ofta mycket enformigt, utspisningsformen på flera håll onödigt trist och olämplig. Det insamlade materialet visade vidare på ett utbildnings- och fortbildningsbehov bland anstalternas ekonomipersonal. Även om anledning finns för antagandet att kostförhållandena har förbättrats, visar docent Åke Lundbergs undersökning (DN den 21/1 1967) av rörelsehindrade ungdomar vid Norrbackainstitutet med förekommande allvarliga bristtillstånd på grund av dålig kost på att kostfrågorna inom institutionsvården måste fortsättningsvis uppmärksammas mer än hittills.

Måltiderna spelar en väsentlig roll i allt vårdarbete på institution och betyder känslomässigt mycket för alla anstaltsintagna, barn som vuxna. Den allmänna standardstegringen får tyvärr få — och fördröjda — utslag inom institutionsvården. På kosthållets område bör hälso-, behandlings- och trivselsynpunkter beaktas, och nödiga förbättringar i enlighet härmed kunna vara en näraliggande målsättning.

Mathållningen inom storhushåll exempelvis inom sjukvården har under senare år varit föremål för stora rationaliseringar. Det gäller bl. a. inom Stockholms läns landsting, vars kostförsörjningsansvar i stigande utsträckning baseras på den s. k. »Nacka-metoden». För närvarande produceras efter denna metod cirka 10 000 dagsportioner, av vilka 7 000 vid Nacka lasarett med en produktionspersonal av totalt 13 personer. Maten distribueras till 23 institutioner inom Stockholms stad, Stockholms läns och Gävleborgs läns landsting samt till städerna Solna och Bollnäs. Samtidigt som ökad variation av matsedlar, bättre bakteriologisk kontroll och ökad näringsstandard vunnits har genom centralisering av köksarbetet och ett utbyggt distributionssystem betydande rationaliseringsvinster erhållits, kapital- och

driftsmässigt. Därjämte har fem-dagarsveckan kunnat införas för produktionspersonalen.

Undertecknade anser att utöver ett bättre kosthåll avsevärda besparingar skulle kunna göras för statsverket genom en rationalisering av anstaltsväsendets mathållning, tekniskt och organisatoriskt. En sådan skulle naturligen ske i samråd med det av 1966 års riksdag beslutade institutet för storhushållens rationalisering. Med hänsyn till det alldeles speciella värde matbestyren har för trivsel och hemkänsla på mindre barnanstalter bör dessa dock själva även i fortsättningen få ombesörja sin mathållning — under i övrigt tillfredsställande tekniska förhållanden.

Med hänvisning till ovanstående motiveringar hemställer undertecknade,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsam översyn av koststandard och bespisningsformer vid statens barnanstalter samt

att mathållningen inom det statliga anstaltsväsendet, standardmässigt, tekniskt och organisatoriskt göres till föremål för utredning.

Stockholm den 25 januari 1967

Annie Wallentheim (s)

Göran Karlsson (s)

Ingeborg Carlqvist (s)